Humanitas Pedagogika i Psychologia, ss. 263-287
ISSN 2956-3992

Oryginalny artykuł naukowy (original article)

Data wpływu/Received: 10.12.2024
Data recenzji/Accepted: 18.12.2024
Data publikacji/Published: 31.12.2024

Źródła finansowania publikacji: środki własne

DOI: 10.5604/01.3001.0055.0309

Author's Contributions:
(A) Study Design (projekt badania)
(B) Data Collection (zbieranie danych)
(C) Statistical Analysis (analiza statystyczna)
(D) Data Interpretation (interpretacja danych)
(E) Manuscript Preparation (redagowanie opracowania)
(F) Literature Search (badania literaturowe)

Martyna Piankowska[1]
Paweł Dębski[2]

CIEMNA TRIADA OSOBOWOŚCI A SATYSFAKCJA SEKSUALNA I JAKOŚĆ ŻYCIA WŚRÓD MŁODYCH DOROSŁYCH

WSTĘP

Relacje międzyludzkie odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu jakości życia, a nawiązywanie intymnych związków jest istotnym etapem psychospołecznego rozwoju człowieka w okresie młodzieńczym (Jankowska, 2017). Ludzie w dużej mierze definiują swoje istnienie w relacji z innymi, tworząc różnorodne więzi interpersonalne, które mają istotny wpływ na nasze myślenie, emocje i zaufanie. Od

[1] ORCID: 0009-0002-1316-9238; Wydział Psychologii, Akademia Humanitas; kunia_89@interia.pl
[2] ORCID: 0000-0001-5904-6407; Wydział Psychologii, Akademia Humanitas; Oddział Kliniczny Psychiatrii Katedry Psychiatrii, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach; pawel.debski@humanitas.edu.pl

narodzin aż do późniejszych etapów życia relacje społeczne wpływają na nasze zadowolenie z życia oraz zdrowie psychiczne i fizyczne. Aby te relacje miały pozytywny wpływ, muszą spełniać określone warunki, takie jak jakość, rodzaj i częstotliwość kontaktu (Bakiera, Obrębska, 2021).

Osobowość stanowi fundamentalny czynnik, który determinuje jakość relacji społecznych w życiu dorosłym, przy czym określone cechy są postrzegane jako społecznie preferowane i przyczyniają się do budowania trwałych więzi interpersonalnych (Dróżdż-Chmiel, Dróżdż, 2024). W kontekście społecznie akceptowanego systemu wartości, osobowość można podzielić na jaśniejszą stronę obejmującą cechy pozytywne i pożądane oraz ciemniejszą stronę charakteryzującą się cechami nieaprobowanymi. W nawiązaniu do tego podziału badacze wyodrębnili trzy cechy osobowości o charakterze społecznie niepożądanym i awersyjnym, które określono mianem „ciemnej triady" (Pilch, 2014). Ciemna triada osobowości (*Dark Triad*) po raz pierwszy została opisana przez Delroya Paulusa i Kevina Williamsa (2002). Wprowadzona została jako określenie trzech cech dyspozycyjnych, które są społecznie niepożądane, a zarazem odzwierciedlają „normalną" różnorodność w zakresie osobowości (subkliniczna psychopatia, subkliniczny narcyzm oraz makiawelizm). Te cechy łączą zarówno podobne charakterystyki, jak i korelacje ich miar (Furnham i in., 2013; Pilch, 2014). Bazując na wcześniejszych badaniach (McHoskey, 1995; Gustafson, Ritzer, 1995; McHoskey, Worzel, Szyarto, 1998), wskazujących na częściową tożsamość analizowanych cech, podjęto wysiłki w zakresie empirycznej weryfikacji tezy dotyczącej zbieżności elementów ciemnej triady osobowości. Uzyskane wyniki ostatecznie wykazały potrzebę wyodrębnienia makiawelizmu, narcyzmu i psychopatii z uwagi na różnice w ich korelatach (Sanecka, 2020). Narcyzm jest definiowany przez poczucie wyższości, egoizm oraz przekonanie o swojej uprzywilejowanej pozycji. Osoby wykazujące cechy narcystyczne opisuje się jako natrętne i dominujące, a także z tendencją do eksploatacji innych, oraz przypisywania sobie zasług za cudze osiągnięcia (Klimczak, 2019; Rogoza i in., 2016). Kluczowe cechy narcyzmu to brak empatii, nieustanna potrzeba uznania i podziwu, skłonności do dewaluacji innych oraz lekceważenia norm społecznych (Rogoza i in., 2016).

Makiawelizm to zdefiniowany zespół cech psychicznych, który objawia się w rywalizacyjnych zachowaniach oraz skłonnościach do kontrolowania interakcji społecznych. W kontaktach z innymi, osoby makiawelistyczne koncentrują się na osiąganiu sukcesów, ignorując potrzeby innych (Chojnowska, Sokolski, 2020). Kierują się pragmatycznym podejściem do moralności oraz cynicznym przekonaniem o naturze ludzkiej. Cechują się dominacją procesów poznawczych nad emocjonalnymi, co sprzyja inicjowaniu oraz kontrolowaniu sytuacji społecznych w celu efektywnej manipulacji innymi (Sanecka 2020).

Pomimo pewnych sprzeczności, termin „psychopatia" dobrze sprawdza się w klasyfikacji różnych rodzajów dewiacji zachowań, zwłaszcza w kontekście defi-

cytów w rozwoju moralnym jednostki (Pospiszyl, 2000). Charakteryzuje się głównie niskim poziomem lęku oraz niedostatkiem empatii, które związane są z poszukiwaniem doznań, antyspołecznym zachowaniem oraz impulsywnością (Pilch, 2014; Sanecka, 2020). Widoczny jest również brak poczucia winy, co wspólnie łączy się z cechami takimi, jak: egocentryzm, skłonność do wykorzystywania innych, bezduszność, rasizm czy obniżona samokontrola (Klimczak, 2019). W badaniach widoczne jest, że subkliniczna psychopatia wykazuje silną korelację z przestępczością oraz różnorodnymi agresywnymi i antyspołecznymi działaniami. Mogą one występować w odpowiedzi na prowokację jak i bez niej (Pilch, 2014; Sanecka, 2020). Psychopata to człowiek nieodpowiedzialny, ma trudności z radzeniem sobie z uczuciami takimi jak wyrzuty sumienia czy poczucie winy. Nie jest zainteresowany dobrem innych, a jego podejście do życia jest hedonistyczne (Leśniak, 2021).

Tendencja do nawiązywania intensywnych więzi emocjonalnych z innymi ludźmi stanowi kluczowy aspekt ludzkiej natury, a jej pierwotną formę można dostrzec już u noworodków (Walker i in., 2022). John Bowlby, twórca teorii przywiązania, podkreśla, że związek między dzieckiem a rodzicem jest decydujący dla psychospołecznego rozwoju dziecka. Kształtowanie więzi jest fundamentem bliskich, intymnych relacji z innymi, które są istotnym elementem satysfakcjonującego życia społecznego. Zdolność do nawiązywania relacji zależnościowych (a także ich modyfikacji) jest również istotna dla realizacji zadań rozwojowych, jakie stają przed jednostką w ciągu jej życia (Matysiak-Błaszczyk, 2017). W dzieciństwie nasze relacje ograniczają się głównie do więzi rodzinnych i przyjacielskich. Jednak w okresie adolescencji pojawiają się pierwsze związki uczuciowe, które stają się kluczowym elementem życia nastolatków. Relacje romantyczne w tym czasie niosą ze sobą silne emocje i często są obecne w kulturze młodzieżowej. Choć związki te zazwyczaj są krótkotrwałe i mniej zaawansowane niż te w dorosłym życiu, mogą oddziaływać na dalszy rozwój emocjonalny, społeczne umiejętności młodych ludzi czy też ich samoocenę. To właśnie w okresie adolescencji często podejmowane są decyzje związane z inicjacją seksualną (Kacprzak, 2015).

Wczesna dorosłość to etap życia, za który przyjmuje się okres 18–20 lat do około 30–35 lat. Decyzje podejmowane w tym okresie oraz związane z nimi zobowiązania dotyczą dwóch kluczowych sfer życia: rodzinnej i zawodowej, stanowiąc główne źródło satysfakcji. Rozwój osobowości oraz satysfakcjonujące przyjmowanie ról społecznych w fazie dorosłości, zarówno u kobiet, jak i mężczyzn, wynikają z przebiegu adolescencji oraz w osiągniętym na jej końcu dobrostanie (Brzezińska, 2017).

Potencjał dorosłości, w odróżnieniu od wcześniejszych etapów rozwoju, polega nie tyle na zdolności do podejmowania wyzwań, ile na realistycznym kreowaniu wizji przyszłości, wyznaczaniu ambitnych, ale osiągalnych celów oraz braniu odpowiedzialności za wyniki swoich niezależnych decyzji. Dorośli z ukształtowaną już tożsamością są również bardziej skłonni do analizowania swoich doświadczeń

jako źródeł życiowej nauki, co sprzyja pogłębianiu samoświadomości, bez negatywnego wpływu na samoocenę, jak miało to miejsce w okresie adolescencji (Brzezińska i in., 2016; Suchodolska, 2016). Dorosłość określana jest jako IV era życia. Jest najdłuższym etapem w życiu człowieka, trwającym od około dwudziestego piątego roku życia aż do śmierci. Współcześnie trudno jest jednoznacznie określić, kiedy człowiek staje się dorosły. Bycie dorosłym nie jest związane z osiągnięciem konkretnego wieku, lecz z podejmowaniem i realizowaniem zobowiązań w różnych obszarach życia, pomimo napotykanych przeszkód fizycznych, społecznych czy psychologicznych (Brzezińska i in., 2016). Dorosłość stanowi istotny etap życia, w którym kluczowym zadaniem rozwojowym jest nawiązanie intymnej relacji z wybranym przez siebie partnerem. Aby przejść do etapu kształtowania intymności według teorii Eriksona, konieczne jest posiadanie ukształtowanego poczucia własnej tożsamości (Jankowska, 2017). Intymny związek jest rezultatem przezwyciężenia kryzysu intymności oraz świadomego i dobrowolnego podjęcia decyzji o wspólnym życiu z inną osobą (Matysiak-Błaszczyk, 2017).

Podstawowym czynnikiem motywującym ludzi do nawiązywania relacji interpersonalnych jest seksualność, która według literatury obejmuje aktywność seksualną, wyrażanie seksualności oraz wszelkie aspekty zachowań związanych z płcią i seksem. Termin ten odnosi się do procesów fizycznych i psychicznych związanych ze sferą seksualną zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym (Żak-Łykus, Nawrot, 2013; Kucharski, Rzepa 2017).

Seksualność człowieka jest przedmiotem analizy w różnych dziedzinach, takich jak medycyna, psychologia, socjologia czy pedagogika. Wynika to z dynamicznych zmian, które zachodzą w normach klinicznych oraz w kontekście społeczno-kulturowym. Zróżnicowanie czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych, wpływających na zachowania i reakcje seksualne, sprawia, że stworzenie spójnego modelu opisującego seksualność staje się trudne, co komplikuje także identyfikację istotnych elementów dotyczących funkcjonowania seksualnego (Dąbkowska, 2015).

Współczesne podejście traktuje seksualność jako istotny element związany ze strukturą osobowości człowieka, jego potrzebami, samooceną oraz rolami społecznymi, które pełni (Kucharski, Rzepa, 2017). Istotnym aspektem seksualności jest satysfakcja seksualna, definiowana jako postawa wobec własnego życia seksualnego. Przejawiająca się w myślach, zachowaniach i emocjach dotyczących własnej atrakcyjności seksualnej, relacji z partnerami seksualnymi oraz samego aktu seksualnego (Żak-Łykus, Nawrat, 2013; Kucharski, Rzepa, 2017).

W literaturze brak jest jednolitej definicji również tego pojęcia (Dąbkowska, 2015). Określa ją więź emocjonalna i fizyczna partnerów, co wiąże się z jakością ich życia, w tym zdrowiem psychofizycznym oraz samopoczuciem. Jest ona także związana z posiadaniem bliskich relacji emocjonalnych, a w literaturze definiuje się ją jako subiektywne zadowolenie partnerów z jakości ich życia seksualnego (Ja-

nicka, Cieślak, 2020). Wśród komponentów satysfakcji seksualnej wymienia się: satysfakcję fizyczną, emocjonalną oraz satysfakcję związaną z poczuciem kontroli (Dąbkowska, 2015). Jakość bliskiej relacji, w szczególności jakość komunikacji między partnerami, odgrywa kluczową rolę w satysfakcji z życia seksualnego, zwłaszcza w przypadku kobiet. Wysoko rozwinięte umiejętności komunikacyjne, zarówno własne, jak i partnera, umożliwiają utrzymanie wysokiego poziomu satysfakcji seksualnej w długotrwałych relacjach (Nomejko i in., 2017).

Ocena funkcjonowania seksualnego, powiązana z satysfakcją seksualną, może odgrywać istotną rolę w kształtowaniu jakości życia, a także oddziaływać na postrzeganie zaspokojenia kluczowych potrzeb psychospołecznych (Dębski i in., 2023).

Zagadnieniem jakości życia interesowali się już starożytni filozofowie, tacy jak Sokrates, Platon czy Arystoteles, którzy rozważali wartość ludzkiej egzystencji i możliwości jej poprawy. Współczesne badania nad jakością życia, prowadzone głównie przez psychologów, koncentrują się na kwestiach związanych ze szczęściem i dobrostanem. W świetle założeń wynikających z antropologii filozoficznej, jakość życia to sposób życia oraz emocje towarzyszące codziennym doświadczeniom, które obejmują przeżycia, relacje z innymi, działanie i rozwój osobisty (Suchodolska, 2017). Jakość życia można definiować przez cztery główne formy psychicznego życia: przeżywanie, dialog z innymi, działanie i stawanie się. Każda z tych form odnosi się do różnych wymiarów: biologicznego, społecznego, podmiotowego i duchowego, które są związane z różnymi uczuciami, takimi jak rozkosz, satysfakcja, radość istnienia i poczucie sensu (Skibińska, 2020). Poczucie jakości życia to pojęcie subiektywne, wielowymiarowe i interdyscyplinarne, które w zależności od perspektywy badawczej może odnosić się do różnych aspektów funkcjonowania jednostek i grup społecznych. Wyróżnia się dwa główne podejścia do tej problematyki: obiektywne, które ocenia warunki materialne i społeczne, oraz subiektywne, które uwzględnia opinie i odczucia badanych. Istnieje także podejście mieszane, stosowane w naukach medycznych, które łączy oba te aspekty. W kontekście młodych dorosłych szczególnie istotne jest subiektywne podejście, które uwzględnia ich doświadczenia i poczucie własnego miejsca w świecie (Suchodolska, 2017; Gierańczyk, Leszczyńska, 2019).

W niniejszym opracowaniu podjęto próbę oceny jakości życia oraz satysfakcji seksualnej w perspektywie mrocznych cech osobowości. Zainteresowaniem objęto także różnice w zakresie badanych zjawisk psychologicznych występujące w grupie młodych dorosłych, podzielonej ze względu na właściwości społeczno-demograficzne. Satysfakcja seksualna oraz jakość życia są bowiem ważnymi zagadnieniami w kontekście funkcjonowania młodych dorosłych w dynamicznie zmieniających się warunkach środowiska, a ich związki z cechami ciemnej triady osobowości nadal nie są wystarczająco rozpoznane.

CEL

Celem opracowania była ocena związków występujących pomiędzy cechami ciemnej triady osobowości (narcyzm, makiawelizm, psychopatia) a satysfakcją seksualną i jakością życia wśród młodych dorosłych. Praca miała na celu określenie, jak poszczególne cechy ciemnej triady związane są z różnymi wymiarami jakości życia, w tym dobrostanem fizycznym, społecznym i psychologicznym, oraz z poziomem satysfakcji seksualnej. Celem była również ocena różnic w zakresie cech ciemnej triady osobowości, satysfakcji seksualnej oraz jakości życia pomiędzy grupami wyodrębnionymi spośród młodych dorosłych na podstawie wybranych cech socjodemograficznych (takich jak płeć, wiek, status cywilny), a także zbadanie, czy te różnice związane są z nasileniem wybranych cech osobowości.

MATERIAŁ

Badanie przeprowadzono w okresie od lipca 2023 do listopada 2024 w formie online, wykorzystując media społecznościowe. Uczestnicy zostali poinformowani o anonimowości i dobrowolności udziału. Do grupy badanej zakwalifikowano 262 osoby (średnia wieku 26,79 ± 4,94), w tym 191 kobiet (średnia wieku: 26,53 ± 4,834) oraz 71 mężczyzn (średnia wieku 27,48 ± 5,179), których wyniki poddano analizie statystycznej. Podstawowe właściwości społeczno-demograficzne przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Podstawowe właściwości społeczno-demograficzne grupy badanej

Kategoria socjodemograficzna		Kobiety		Mężczyźni		Razem (N=262)	
Płeć		191	72,9	71	27,1	262	-
Wiek	Średnia	26,53	-	27,48	-	26,79	-
	Odchylenie standardowe	4,834	-	5,179	-	4,94	-
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	0	-	3	4,2	3	1,1
	Zawodowe	5	2,6	5	7	10	3,8
	Średnie	78	40,8	35	49,3	113	43,1
	Wyższe Licencjackie/inżynier	60	31,4	12	16,9	72	27,5
	Wyższe magisterskie	48	25,1	16	22,5	64	24,4
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	14,7	11	15,5	39	14,9
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	12	6,3	7	9,9	19	7,3
	Miasto 20-100 tys. mieszkańców	36	18,8	18	25,4	54	20,6
	Miasto pow. 100 tys. mieszkańców	115	60,2	35	49,3	150	57,3

Bliski związek	Wolny/a	42	22	26	36,6	68	26
	Partnerski	100	52,4	30	42,3	130	49,6
	Małżeński	48	25,1	11	15,5	59	22,5
	Po rozwodzie	1	0,5	4	5,6	5	1,9
Zatrudnienie	Umowa o pracę/zlecenie/dzieło	116	60,7	44	62	160	61,1
	Uczeń/student	43	22,5	14	19,7	57	21,8
	Praca dorywcza	8	4,2	3	4,2	11	4,2
	Nie pracuję	13	6,8	3	4,2	16	6,1
	Własna działalność	9	4,7	6	8,5	15	5,7
	Emerytura/renta	2	1	1	1,4	3	1,1
Posiadanie dzieci	Nie	143	74,9	57	80,3	200	76,3
	Tak	48	25,1	14	19,7	62	23,7

Źródło**:** opracowanie własne.

METODY

Osoby badane zostały poproszone o wypełnienie ankiety społeczno-demograficznej własnej konstrukcji, oraz kwestionariuszy psychologicznych o uznanych właściwościach psychometrycznych, służących do pomiaru cech ciemnej triady osobowości (*The Dirty Dozen Scale*), satysfakcji seksualnej (*Kwestionariusz Satysfakcji Seksualnej*) oraz jakości życia (*WHOQOL-Bref*). Ankieta społeczno-demograficzna zawierała instrukcję do badania, która informowała, że badanie jest w dobrowolne, anonimowe oraz że można zrezygnować z jego wypełniania w dowolnym momencie. Kryterium doboru metod były ich zadowalające właściwości psychometryczne oraz ekonomiczny czas wypełniania. Poniżej zaprezentowano zastosowane narzędzia:

1. *The Dirty Dozen Scale* autorstwa P. Jonansona i G. Webstera; polska adaptacja: A.Z. Czarna, P.K. Jonason, M. Dufner, M. Kossowska (*Parszywa dwunastka*) (2016). Jest narzędziem, które służy do pomiaru nasilenia antyspołecznych cech osobowości (subkliniczna psychopatia, subkliniczny narcyzm oraz makiawelizm). Kwestionariusz składa się z dwunastu stwierdzeń, na które respondenci udzielają odpowiedzi, przy użyciu z 5-stopniowej skali. Wartości na skali obejmują od 1 do 5, gdzie 1 oznacza odpowiedź *całkowicie nieprawdziwą* a 5 – *skrajnie prawdziwą*. Każdą z cech ciemnej triady ocenia się za pomocą czterech pytań. Narzędzie pozwala również na uzyskanie wyniku ogólnego nasilenia cech ciemnej triady. Właściwości psychometryczne narzędzia są satysfakcjonujące, a spójność wewnętrzna mieści się w zakresie od 0.64 do 0.83 dla poszczególnych podskal.

2. Kwestionariusz Satysfakcji Seksualnej, autorstwa M. Plopy (2017), jest narzędziem służącym do pomiaru stopnia osiągniętej satysfakcji seksualnej z konkretnym partnerem, zarówno w związkach formalnych, jak i nieformalnych, w trzech wymiarach, takich jak *bliskość* (poziom romantycznej relacji, otwartości, zwierzania się, akceptacji zapachu, ciała) – pozycje 3, 4, 5, 6, 7, 8 (CR = 0,720); *pieszczoty* (poziom odczuwanej satysfakcji z „gry wstępnej", wzajemnego dotykania się) – pozycje 1, 2 (CR = 0,854); *seks* (poziom satysfakcji ze stosunku seksualnego, osiągania orgazmu) – pozycje 9, 10 (CR = 0,888). Składa się z 10 itemów dotyczących intymnych relacji. Jedne z pytań dotyczą aktywności wobec partnerki/partnera, inne aktywności partnerki/partnera w stosunku do osoby badanej. Wynik ogólny jest sumą punktów z trzech wymiarów. Respondenci odpowiadają na pytania poprzez zaznaczenie wybranej pozycji na skali 0–5. Każdej odpowiedzi przypisuje się odpowiednią wartość liczbową: 0 – *nie występuje*, 1 – *brak satysfakcji*, 2 – *niska satysfakcja*, 3 – *zadowalająca satysfakcja*, 4 – *wysoka satysfakcja*, a 5 – *maksymalna satysfakcja*. Normy stenowe podzielone są na cztery części: dla żon, mężów, partnerek, partnerów.

3. Kwestionariusz *WHOQOL-Bref* (*World Health Organisation Quality of Life-Bref*) został stworzony przez ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Składa się z 26 pytań, które obejmują cztery aspekty: fizyczny (α = 0,81), psychologiczny (α = 0,78), społeczny (α = 0,77) oraz środowisko (α = 0,69). Dodatkowo uwzględniono dwa pytania, które odnoszą się do satysfakcji ze zdrowia oraz z życia i są analizowane oddzielnie. Osoba badana ocenia swoje samopoczucie z perspektywy dwóch ostatnich tygodni, udzielając odpowiedzi przy użyciu 5-stopniowej skali Likerta (od 1 – ocena najbardziej negatywna, do 5 – ocena pozytywna). Obszar fizyczny obejmuje pytania dotyczące codziennych czynności, zależności od leków i leczenia, poziomu energii oraz zmęczenia, mobilności, odczuwanego bólu i dyskomfortu, jakości snu i wypoczynku, a także zdolności do pracy. Obszar psychologiczny zawiera pytania związane z oceną własnego wyglądu, odczuwaniem zarówno pozytywnych, jak i negatywnych emocji, samooceną, duchowością, religią lub osobistymi przekonaniami, a także dotyczącymi procesów myślowych, zdolności do nauki, pamięci oraz koncentracji. Obszar społeczny obejmuje pytania dotyczące osobistych związków, wsparcia ze strony otoczenia oraz aktywności seksualnej. Obszar środowisko obejmuje pytania dotyczące takich kwestii, jak: zasoby finansowe, wolność, bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, dostępność oraz jakość opieki zdrowotnej, otoczenie domowe, możliwości zdobywania nowej wiedzy oraz umiejętności, uczestnictwo w rekreacji i wypoczynku, a także aspekty środowiska fizycznego, takie jak zanieczyszczenie, hałas, ruch uliczny, klimat i transport.

ANALIZA STATYSTYCZNA

Do analizy statystycznej wykorzystano programy komputerowe Excel 2016 oraz PS Imago Pro 9.0. Normalność rozkładów oceniono testem Shapiro-Wilka. Macierz korelacji przygotowano z wykorzystaniem współczynnika korelacji rang Spearmana. Grupy porównano ze sobą za pomocą testu Kruskala–Wallisa oraz U Manna–Whitneya. Zastosowano także analizy post-hoc z zastosowaniem korekty Bonferroniego. Oszacowano również statystyki opisowe dla zmiennych, obejmujące średnią, odchylenie standardowe, medianę oraz rozstęp kwartylowy. Poziom istotności statystycznej przyjęty dla wykonanych analiz wynosił $\alpha \leq 0{,}05$.

WYNIKI

Podstawowe charakterystyki opisowe zmiennych dla całej grupy badanej zaprezentowano w tabeli 2.

Tabela 2. Statystyki opisowe zmiennych (N = 262)

Zmienna	Średnia	Mediana	Odch. std.	Kwartyl dolny	Kwartyl górny
Psych.	7,55	7	2,606	6	9
Nar.	9,85	10	3,791	6	13
Mak.	7,39	6	3,17	5	9
B	25,54	28	7,971	23	31
P	8,56	9	2,864	8	10
S	9,06	10	3,246	8	12
DF	26,39	27	4,255	24	29
DP	18,5	19	4,486	15,75	22
DS	10,79	11	2,357	9	13
DŚ	27,81	28	4,827	25	31

Legenda: Psych. – psychopatia, Nar. – narcyzm, Mak. – makiawelizm, B – bliskość, P – pieszczoty, S – seks, DF – dobrostan fizyczny, DP – dobrostan psychologiczny, DS – dobrostan społeczny, DŚ – dobrostan środowiskowy
Źródło: opracowanie własne.

Analiza korelacji wykazała silne, istotne statystycznie związki pomiędzy bliskością (B) i pieszczotami (P) a dobrostanem społecznym (DS). Zaobserwowano również umiarkowane, istotne statystycznie związki pomiędzy seksem (S) a dobrostanem społecznym (DS) i dobrostanem psychologicznym (DP). Stwierdzono także istotne statystycznie, słabe związki pomiędzy seksem (S) a dobrostanem fizycznym (DF) i dobrostanem środowiskowym (DŚ), pieszczotami (P) i bliskością (B) a dobrostanem fizycznym (DF), dobrostanem psychologicznym (DP) i dobrostanem środowiskowym (DŚ), oraz pomiędzy narcyzmem (Nar) a dobrostanem fizycznym (DF). Ponadto ujawniono słabe związki pomiędzy makiawelizmem (M) a bliskością (B) i dobrostanem społecznym (DS), oraz pomiędzy psychopatią (Psych) a satysfakcją seksualną (B – bliskość, P – pieszczoty, S – seks) i dobrostanem społecznym (DS) – związki te okazały się ujemne. Warto zaznaczyć, że choć słabe korelacje były istotne statystycznie, należy interpretować je z ostrożnością. Te wyniki mogą sugerować pewne zależności, które wymagają dalszych badań w celu dokładniejszej analizy. Analizę korelacji zaprezentowano w tabeli 3.

Tabela 3. Związki występujące pomiędzy składnikami ciemnej triady osobowości, satysfakcji seksualnej i jakości życia wśród osób dorosłych (N = 262)

		Psych.	Nar.	Mak.	B	P	S	DF	DP	DS	DŚ
Psych.	r	1	,201**	,350**	-,192**	-,146*	-,173**	-0,072	0,056	-,128*	-0,063
	p		0,001	<,001	0,002	0,018	0,005	0,244	0,366	0,038	0,306
Nar.	r		1	,469**	0,003	0,059	-0,009	,138*	0,063	0,021	0,083
	p			<,001	0,961	0,345	0,887	0,026	0,31	0,737	0,181
Mak.	r			1	-,140*	-0,086	-0,106	-0,098	-0,047	-,130*	-0,069
	p				0,024	0,164	0,086	0,112	0,444	0,036	0,263
B	r				1	,736**	,755**	,208**	,276**	,504**	,257**
	p					<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
P	r					1	,740**	,184**	,284**	,500**	,249**
	p						<,001	0,003	<,001	<,001	<,001
S	r						1	,217**	,319**	,498**	,208**
	p							<,001	<,001	<,001	<,001
DF	r							1	,681**	,325**	,617**
	p								<,001	<,001	<,001
DP	r								1	,452**	,578**
	p									<,001	<,001
DS	r									1	,385**
	p										<,001
DŚ	r										1
	p										

Legenda: Psych. – psychopatia, Nar. – narcyzm, Mak. – makiawelizm, B – bliskość, P – pieszczoty, S – seks, DF – dobrostan fizyczny, DP – dobrostan psychologiczny, DS – dobrostan społeczny, DŚ – dobrostan środowiskowy
* Korelacja istotna na poziomie 0,05 (dwustronnie)
** Korelacja istotna na poziomie 0,01 (dwustronnie)
Źródło: opracowanie własne.

Różnice występujące w zakresie nasilenia cech ciemnej triady osobowości, jakości życia oraz satysfakcji seksualnej pomiędzy grupą kobiet i mężczyzn

W tabeli nr 4 zaprezentowano wyniki analizy różnic występujących w zakresie nasilenia cech ciemnej triady osobowości, jakości życia oraz satysfakcji seksualnej pomiędzy grupą kobiet i mężczyzn.

Tabela 4. Wynik testu U Manna–Whitneya dla porównania różnic między niezależnymi grupami w zakresie nasilenia cech Ciemnej Triady Osobowości, jakości życia i satysfakcji seksualnej między kobietami (N = 191) i mężczyznami (N = 71)

	Kobiety (N = 191)		Mężczyźni (N = 71)		Test U Manna–Whitneya	
Zmienna	Mediana	Rozstęp kwartylowy	Mediana	Rozstęp kwartylowy	Z	P
Psych.	7	5-9	8	7-10	-3,793	**<,001**
Nar.	10	6-12	10	7-13	-0,695	0,487
Mak.	6	5-9	8	6-10	-3,175	**0,001**
B	28	24-31	26	22-30	-2,572	**0,01**
P	10	8-10	9	6-10	-2,265	**0,023**
S	10	8-12	10	6-11	-2,116	**0,034**
DF	27	24-29	27	23-30	-0,322	0,748
DP	19	16-21	20	15-23	-1,351	0,177
DS	11	10-13	11	9-12	-2,067	**0,039**
DŚ	28	25-31	27	24-32	-0,578	0,563

Legenda: Psych. – psychopatia, Nar. – narcyzm, Mak. – makiawelizm, B – bliskość, P – pieszczoty, S – seks, DF – dobrostan fizyczny, DP – dobrostan psychologiczny, DS – dobrostan społeczny, DŚ – dobrostan środowiskowy
Źródło: opracowanie własne.

Wyniki przeprowadzonej analizy wskazują na istotne statystycznie różnice między dwiema porównywanymi grupami zarówno w zakresie nasilenia psychopatii, makiawelizmu, dobrostanu społecznego, jak i satysfakcji seksualnej. W grupie mężczyzn zaobserwowano wyższy poziom nasilenia psychopatii i makiawelizmu w porównaniu do kobiet. Istotne statystycznie były również różnice w bliskości i pieszczotach, w których to kobiety uzyskały wyższe wyniki. W odniesieniu do seksu oraz dobrostanu społecznego różnica nie była tak znacząca, jak w przypadku pozostałych zmiennych.

Różnice występujące w zakresie nasilenia cech ciemnej triady osobowości, jakości życia oraz satysfakcji seksualnej pomiędzy osobami posiadającymi dzieci a osobami bezdzietnymi

W tabeli 5 zaprezentowano wynik analizy różnic występujących w zakresie nasilenia cech ciemnej triady osobowości, jakości życia oraz satysfakcji seksualnej występujących pomiędzy osobami posiadającymi dzieci a osobami bezdzietnymi.

Tabela 5. Wynik testu U Manna–Whitneya dla porównania różnic między niezależnymi grupami w zakresie nasilenia cech ciemnej triady osobowości, jakości życia oraz satysfakcji seksualnej występujących pomiędzy osobami posiadającymi dzieci (N = 62) a osobami bezdzietnymi (N = 200)

	Nie posiadam dzieci (N = 200)		Posiadam dzieci (N = 62)		Test U Manna–Whitneya	
Zmienna	Mediana	Rozstęp kwartylowy	Mediana	Rozstęp kwartylowy	Z	P
Psych.	7	5-9	8	6-9	-1,395	0,163
Nar.	10	7-13	8	5-12	-2,98	**0,003**
Mak.	7	5-9	6	4-9	-1,139	0,255
B	28	24-31	26,5	20-31	-1,287	0,198
P	9	8-10	9	8-10	-0,157	0,875
S	10	8-12	10	8-12	-1,003	0,316
DF	27	24-30	25	22-28,25	-2,689	**0,007**
DP	19	15,25-22	19	15,75-21,25	-0,173	0,863
DS	11	10-13	10,5	8-12	-2,74	**0,006**
DŚ	28	25-32	27	24-30	-2,08	**0,038**

Legenda: Psych. – psychopatia, Nar. – narcyzm, Mak. – makiawelizm, B – bliskość, P – pieszczoty, S – seks, DF – dobrostan fizyczny, DP – dobrostan psychologiczny, DS – dobrostan społeczny, DŚ – dobrostan środowiskowy
Źródło: opracowanie własne.

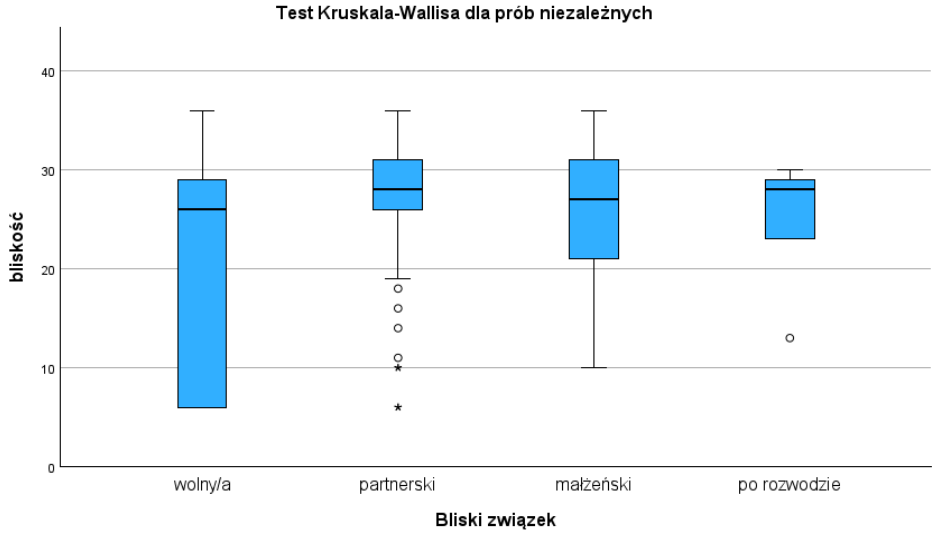
Uzyskane wyniki wskazują na istotne statystycznie różnice między dwiema porównywanymi grupami zarówno w zakresie narcyzmu, jak i dobrostanu fizycznego, społecznego i środowiskowego. Osoby bez dzieci osiągnęły wyższe wyniki w zakresie narcyzmu oraz dobrostanu fizycznego. W odniesieniu do dobrostanu społecznego oraz środowiskowego, osoby nieposiadające dzieci również wykazywały wyższe wyniki, jednakże różnica nie była tak silna jak w przypadku pozostałych zmiennych.

Różnice występujące w zakresie oceny bliskości w zależności od statusu bliskiego związku

Badanie istotności różnic w zakresie badanych zmiennych ze względu na status bliskiego związku ujawniło występowanie istotnych różnic w zakresie oceny bliskości, pieszczot, seksu, a także dobrostanu społecznego. Nie odnotowano istotnych różnic w kontekście statusu bliskiego związku w przypadku pozostałych zmiennych. W celu porównania w zakresie bliskości, w zależności od statusu związku, przeprowadzono analizę przy użyciu testu Kruskala-Wallisa dla prób

niezależnych. Wyniki analizy wykazały istotną statystycznie różnicę pomiędzy osobami niebędącymi w związku (M rank = 100,29) a osobami w związku partnerskim (M rank = 149,17), co sugeruje wyższy poziom bliskości u osób będących w związku partnerskim (p=0,000). W pozostałych grupach nie zaobserwowano istotnych różnic w poziomie bliskości (rys. 1).

Rysunek 1. Wynik testu Kruskala–Wallisa dla porównania różnic między niezależnymi grupami w zakresie bliskości w zależności od statusu bliskiej relacji

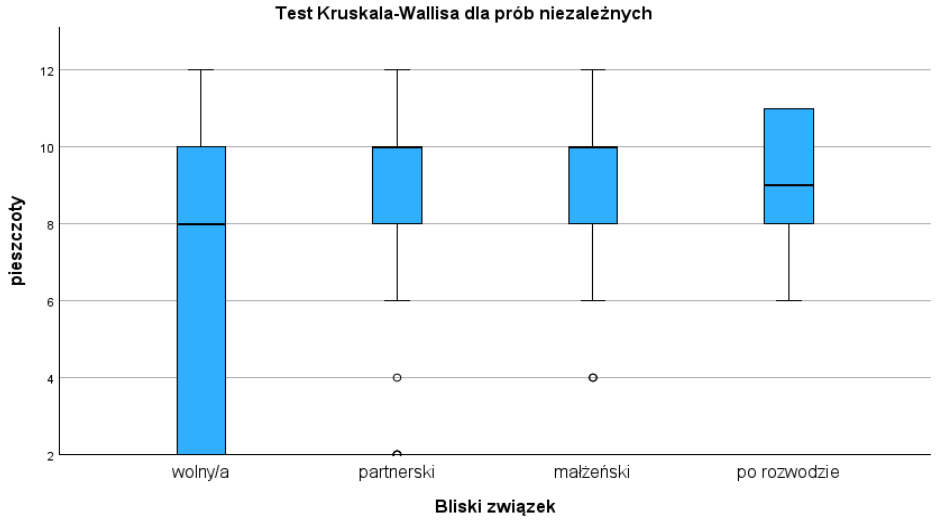

Źródło: opracowanie własne.

Różnice występujące w zakresie oceny pieszczot w zależności od statusu bliskiego związku

W celu sprawdzenia czy występują różnice w zakresie pieszczot pomiędzy grupami w zależności od statusu bliskiego związku, zastosowano test Kruskala–Wallisa. Wyniki wskazują na istotną statystycznie różnicę pomiędzy osobami stanu wolnego (M rank = 95,35) a osobami w związku małżeńskim (M rank = 143,54) (p=0,002) oraz pomiędzy osobami stanu wolnego a osobami, które pozostają w związku partnerskim (M rank = 144,82) (p=0,000). W pozostałych grupach nie zaobserwowano istotnych różnic (rys. 2).

Rysunek 2. Wynik testu Kruskala–Wallisa dla porównania różnic między niezależnymi grupami w zakresie pieszczot w zależności od statusu bliskiej relacji

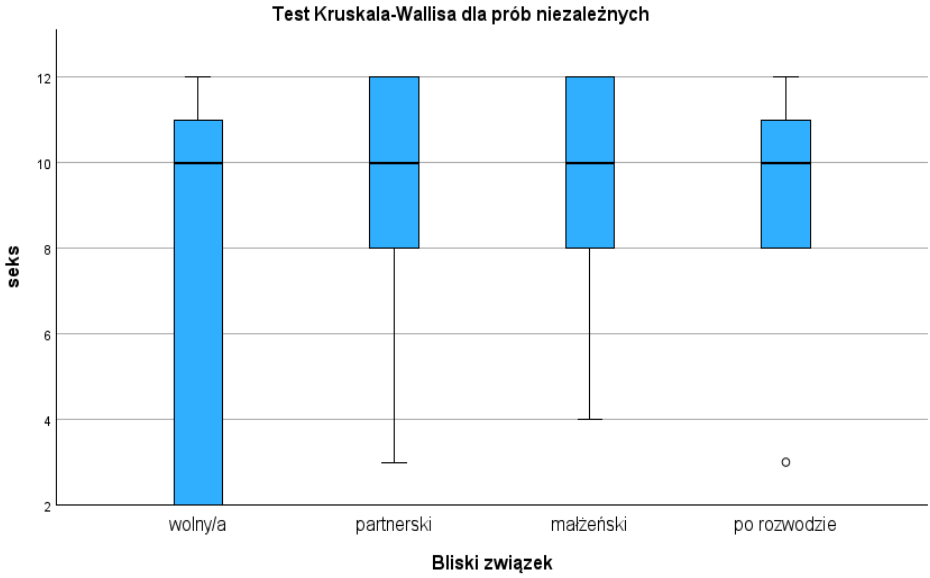

Źródło: opracowanie własne.

Różnice występujące w zakresie oceny seksu w zależności od statusu bliskiego związku

W celu sprawdzenia czy występują różnice w zakresie seksu pomiędzy grupami w zależności od statusu bliskiego związku, zastosowano test Kruskala–Wallisa. Wyniki wskazują na istotną statystycznie różnicę pomiędzy osobami stanu wolnego (M rank = 102,24) a osobami w związku małżeńskim (M rank = 141,81) (p=0,017) oraz pomiędzy osobami stanu wolnego a osobami w związku partnerskim (M rank = 142,40) (p=0,002). W pozostałych grupach nie zaobserwowano istotnych różnic (rys. 3).

Rysunek 3. Porównanie poziomu seksu w zależności od statusu bliskiego związku: osoby wolne, w związku partnerskim, małżeńskim oraz po rozwodzie

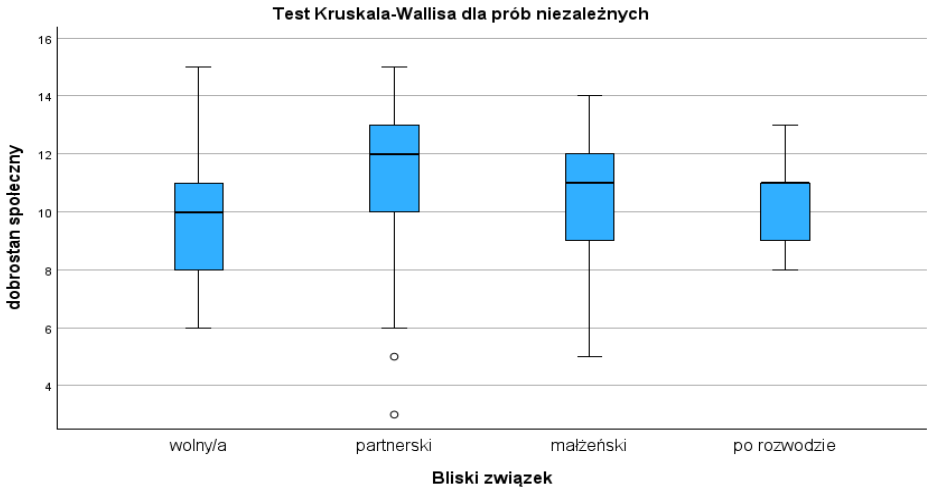

Źródło: opracowanie własne.

Różnice występujące w zakresie dobrostanu społecznego w zależności od statusu bliskiego związku

W celu sprawdzenia czy występują różnice w zakresie dobrostanu społecznego pomiędzy grupami w zależności od statusu bliskiego związku, zastosowano test Kruskala–Wallisa. Wyniki wskazują na istotną statystycznie różnicę pomiędzy osobami w związku partnerskim (M rank = 157,16) a osobami w małżeństwie (M rank = 123,31) (p=0,025), a także pomiędzy osobami w związku partnerskim a osobami stanu wolnego (M rank = 90,80) (p=0,000).

Rysunek 4. Porównanie poziomu dobrostanu społecznego w zależności od statusu bliskiego związku: osoby wolne, w związku partnerskim, małżeńskim oraz po rozwodzie

Źródło: opracowanie własne.

DYSKUSJA

Celem niniejszego badania była ocena związków występujących pomiędzy cechami ciemnej triady osobowości a satysfakcją seksualną i jakością życia wśród młodych dorosłych. Wyniki uzyskane w badaniu potwierdziły korelacje pomiędzy badanymi zmiennymi.

W przeprowadzonym badaniu zaobserwowano silne, istotne statystycznie, pozytywne związki pomiędzy ocenami bliskości i pieszczot a dobrostanem społecznym, co oznacza, że wyższy poziom satysfakcji seksualnej wiązał się z wyższym poziomem poczucia jakości życia. Wykazano również słabe, jednak istotne statystycznie związki pomiędzy oceną satysfakcji z seksu a dobrostanem fizycznym i dobrostanem środowiskowym, ocenami bliskości i pieszczot a dobrostanem fizycznym, dobrostanem psychologicznym i dobrostanem środowiskowym. Podobne wyniki uzyskano w badaniu przeprowadzonym wśród młodych dorosłych, które wykazało, że im wyższy poziom satysfakcji seksualnej, tym wyższy poziom jakości życia. Satysfakcja z życia seksualnego wykazywała silniejszą zależność z ogólnym poczuciem jakości życia u kobiet, zarówno w jego globalnym wymiarze, jak i w odniesieniu do poszczególnych jego aspektów (Dolińska-Zygmunt, Nomejko, 2012).

Zbliżone wyniki uzyskano także w badaniu osób z niepełnosprawnością ruchową, gdzie wykazano znaczący, pozytywny związek między samooceną, seksualnym dobrostanem a zadowoleniem z życia, a samoocena i dobrostan seksualny okazały się pozytywnymi wskaźnikami subiektywnej satysfakcji z życia w tej grupie osób (Gerymski i in., 2022).

Satysfakcja z życia seksualnego odgrywa kluczową rolę w ogólnej ocenie jakości życia młodych dorosłych. Badania wskazują, że ta relacja jest istotna niezależnie od płci, co oznacza, że satysfakcja z życia seksualnego ma równie duże znaczenie zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn. Zadowolenie z życia seksualnego wpływa również na ocenę poszczególnych obszarów jakości życia (Nomejko i in., 2012). W tym samym obszarze zaobserwowano umiarkowane i istotne statystycznie, pozytywne związki pomiędzy oceną satysfakcji z seksu a dobrostanem społecznym oraz dobrostanem psychologicznym. Oznacza to, że wyższy poziom satysfakcji seksualnej wiązał się z wyższym poziomem dobrostanu w tych obszarach, choć siła tych korelacji była przeciętna.

Choć przytoczone badania sugerują, że zadowolenie z życia seksualnego ma podobne znaczenie dla obu płci, moje analizy rzucają dodatkowe światło na inne aspekty intymności w relacjach. W szczególności analiza różnic między kobietami a mężczyznami ujawniła istotne statystycznie różnice w zakresie bliskości i pieszczot. Kobiety uzyskały wyższe wyniki w tych obszarach, co może wskazywać na większe znaczenie fizycznej czułości w ich ocenie relacji intymnych. Te wyniki nie tylko potwierdzają znaczenie satysfakcji z życia seksualnego, ale także wskazują, że różnice płciowe mogą mieć wpływ na to, jak różne aspekty intymności, takie jak bliskość czy pieszczoty, są odbierane i wartościowane w kontekście jakości życia. Badania skoncentrowane na różnicach płciowych w postrzeganiu aspektów intymności, uwzględniające również uwarunkowania kulturowe i społeczne, mogłyby przyczynić się do wypełnienia luki w badaniach w tym obszarze.

W kontekście ciemnej triady osobowości badanie ukazało słaby, jednak istotny statystycznie związek pomiędzy narcyzmem a dobrostanem fizycznym. Taką korelację można interpretować jako przejaw tendencji u osób narcystycznych do dbania o wygląd i kondycję fizyczną. Kluczowym aspektem życia osób narcystycznych jest troska o wygląd zewnętrzny i wizerunek. Narcyzm sprzyja podejmowaniu aktywności fizycznej, a osoby narcystyczne odczuwają w tych obszarach większą satysfakcję niż osoby, które nie wykazują cech narcystycznych (Andrzejewska, 2022). Osoby z wyższym poziomem narcyzmu, również częściej angażują się w zdrowy styl życia obejmujący zdrowe odżywanie. Związek ten może wynikać z troski nie tylko o poprawę wyglądu zewnętrznego, ale również o jego utrzymanie. Badania wśród młodych mężczyzn wskazują, że narcyzm związany jest z dążeniem do muskularności, co może motywować do regularnych ćwiczeń (Hill, 2016). Narcyzm może również oddziaływać na inne wymiary jakości życia, takie jak dobrostan społeczny czy psychologiczny. Część badań sugeruje, że osoby narcystyczne mogą doświadczać trudności w relacjach interpersonalnych, co może obniżać ich poziom satysfakcji z życia społecznego. Jednakże zależność między narcyzmem a jakością życia może być złożona, ponieważ zależy od rodzaju narcyzmu oraz innych zmiennych, takich jak samoocena czy neurotyczność (Andrzejewska, 2022; Kosowski, 2021; Łojan, 2021).

W badaniu własnym wykonano również analizę różnic pomiędzy osobami posiadającymi dzieci a osobami bezdzietnymi, gdzie osoby bez dzieci uzyskały wyższe wyniki w zakresie narcyzmu oraz dobrostanu fizycznego. Może to świadczyć o tym, że brak obowiązków związanych z wychowaniem dzieci pozwala osobom bezdzietnym bardziej skupić się na dbaniu o wygląd zewnętrzny i kondycję fizyczną, co jest silnie związane z narcyzmem, który sprzyja trosce o własny wizerunek. Z kolei osoby posiadające dzieci mogą być mniej skoncentrowane na swoim wyglądzie zewnętrznym oraz kondycji fizycznej, ponieważ posiadanie potomstwa może ograniczać czas i zasoby poświęcane na dbanie o siebie.

Wyniki mojego badania wskazują na potrzebę dalszych analiz, które mogą przyczynić się do głębszego zrozumienia złożonych zależności między narcyzmem, jakością życia oraz rolą czynników zewnętrznych, takich jak posiadanie dzieci, w odczuwaniu dobrostanu.

Ciemna triada osobowości, obejmująca narcyzm, makiawelizm i psychopatię, może rzutować na jakość relacji interpersonalnych, w tym również na relacje seksualne. Badanie własne ujawniło słabe, jednakże istotne statystycznie, ujemne związki pomiędzy makiawelizmem a oceną bliskości i dobrostanem społecznym, oraz pomiędzy psychopatią a satysfakcją seksualną i dobrostanem społecznym. Oznacza to, że im wyższy poziom makiawelizmu i psychopatii, tym niższa była satysfakcja seksualna oraz jakość życia. Dla wielu osób życie seksualne ma istotne znaczenie i wiąże się z licznymi korzyściami. Satysfakcja z życia seksualnego jest kluczowa nie tylko dla utrzymania harmonii w związku, ale także dla zapewnienia intensywnej przyjemności emocjonalnej, psychicznej i fizycznej (Nomejko, Dolińska-Zygmunt, 2014).

Osoby z wyższym poziomem narcyzmu koncentrują się na własnych potrzebach oraz pragnieniach, co może powodować zwiększenie aktywności seksualnej, która jest ukierunkowana na zaspokojenie tych właśnie potrzeb. W związku z czym mogą one przejawiać wyższą satysfakcję seksualną. Z drugiej strony, osoby narcystyczne mogą doświadczać trudności w długoterminowych relacjach, co w dłuższej perspektywie może ograniczać ich trwałą satysfakcję seksualną, szczególnie w związkach wymagających większego zaangażowania emocjonalnego (Wrochna, 2018; Pilch, 2014; Buczek i in., 2016; Sabaj-Sidur, 2023).

Osoby z wysokim poziomem makiawelizmu w relacjach społecznych charakteryzują się skupieniem na realizacji własnych celów, ignorując potrzeby i emocje innych. Taka postawa utrudnia budowanie głębokich i trwałych więzi. Makiaweliczne podejście do związku, przejawiające się egocentryzmem, chłodem emocjonalnym, brakiem empatii oraz przedmiotowym traktowaniem partnera, negatywnie wpływa na jakość tej relacji. W rezultacie wyższy poziom makiawelizmu często wiąże się z niższą satysfakcją ze związku zarówno u osoby makiawelicznej, jak i jej partnera (Pilch, 2008).

Wysoki poziom psychopatii wpływa z kolei na relacje romantyczne, w których początkowa fascynacja może prowadzić do problemów długoterminowych z powodu braku złożonych emocji. Osobowość psychopatyczna charakteryzuje się podejściem,

które można określić jako skrajnie instrumentalne. Osoba wykazująca cechy psychopatyczne traktuje ludzi oraz otaczający świat wyłącznie w kategoriach ich użyteczności, do osiągania własnych celów, analizując ich zasoby które można eksploatować. Relacje osoby o cechach psychopatycznych są powierzchowne i pozbawione emocjonalnej głębi, nawet wobec najbliższych, których osoba taka traktuje z chłodną kalkulacją, podporządkowując ich potrzeby własnym interesom (Pospiszyl, 2008).

Analizując więc związki pomiędzy cechami ciemnej triady osobowości a zachowaniami w związkach, można stwierdzić, że utrudniają one nawiązywanie długoterminowych relacji romantycznych. Narcyzm i psychopatia w szczególności sprzyjają skłonności do krótkoterminowych związków, takich jak na przykład relacje typu FWB – *Friends with Benefits* (Buczek i in., 2016).

Analiza różnic międzypłciowych w badaniu własnym wykazała wyższy poziom nasilenia psychopatii i makiawelizmu u mężczyzn. To potwierdza wcześniejsze badania, które wskazują na większą skłonność mężczyzn do przejawiania cech ciemnej triady osobowości, takich jak manipulacyjność czy brak empatii. Takie cechy mogą wpływać na ich tendencję do angażowania się w krótkoterminowe, płytkie relacje, w których zaangażowanie emocjonalne jest mniejsze, a głównym celem jest realizacja własnych potrzeb kosztem partnerów (Jonason i in., 2013; Jonason i in., 2015).

Zasadne wydaje się przeprowadzenie dodatkowych badań w odniesieniu do związków występujących pomiędzy cechami ciemnej triady osobowości a satysfakcją seksualną, w których warto skupić się na tym, jak te cechy wpływają na długoterminową jakość relacji oraz satysfakcję seksualną, uwzględniając zmienne takie jak zaangażowanie emocjonalne oraz typ relacji.

Ograniczenia badania

Wśród ograniczeń przedstawionego badania należy wskazać stosunkowo niską liczbę uczestników, ze znaczną przewagą kobiet. Ponadto dobór grupy badanej był doborem wygodnym. Wyniki mogą jedynie sugerować pewne tendencje, które wymagają dalszego potwierdzenia na szerszej próbie. W grupie badanej przeważali mieszkańcy dużych miast, osoby w związkach partnerskich oraz pracujące na umowę o pracę, zlecenie lub dzieło. Zdecydowana większość uczestników posiadała potomstwo. Reprezentacje pozostałych grup były znacznie mniejsze, co stanowi czynnik ograniczający w kontekście analizy wyników na różnych podgrupach demograficznych.

Badanie przeprowadzono za pośrednictwem portali społecznościowych, co ograniczało dostępność jedynie do osób posiadających konta na tych platformach oraz mogło wpłynąć na reprezentatywność próby. Różnice między osobami korzystającymi z mediów społecznościowych a tymi, które ich nie używają, mogą dotyczyć czynników demograficznych, psychologicznych czy społecznych. W badaniu nie uwzględniono również zmiennych kulturowych, które mogą wpływać

na postrzeganie badanych zmiennych. Dodatkowo wyniki mogą być zależne od samooceny uczestników, co może prowadzić do błędów wynikających z subiektywnego postrzegania badanych cech. Z tego względu wyniki wskazują na możliwe tendencje, a kolejne badania powinny uwzględniać większą próbę oraz różne zmienne zakłócające.

WNIOSKI

1. Satysfakcja seksualna wiąże się pozytywnie z jakością życia.
2. Nasilenie narcyzmu wiąże się słabo, lecz pozytywnie z jakością życia w obszarze dobrostanu fizycznego.
3. Makiawelizm jest ujemnie związany z oceną bliskości oraz dobrostanem społecznym.
4. Psychopatia ujemnie wiąże się z satysfakcją seksualną.

BIBLIOGRAFIA

Andrzejewska, B.E. (2022). *Narcyzm wielkościowy a samokontrola w aspekcie hamowania impulsów i kontynuowania działań*, Uniwersytet Wrocławski Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych. Instytut Psychologii, Wrocław.

Bakiera, L., Obrębska, M. (2021). Blisko czy na dystans? Psychologiczne aspekty relacji międzyludzkich. *Człowiek i Społeczeństwo 2021, 51*, s. 9-21.

Brzezińska, A.I. (2017). *Tożsamość u progu dorosłości. Wizerunek uczniów szkół ponadgimnazjalnych*. Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych UAM, 2017.

Brzezińska, A.I., Appelt, K., Ziółkowska, B. (2106). *Psychologia rozwoju człowieka*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne Sp. z o.o., Sopot.

Buczek, A., Puchała, A., Kocur, D. (2016). Ciemna Triada u osób będących w relacji typu Friends with benefits. *Przegląd Seksuologiczny*, *nr 4(48).*

Chojnowska, K., Sokolski, M. (2020). Ewolucja makiawelizmu jako konstruktu teoretycznego. Refleksje. *Pismo Naukowe Studentów i Doktorantów WNPiD UAM*, 22, s. 141–156.

Czarna, A.Z., Jonason, P.K., Kossowska, M. (2016). The Dirty Dozen Scale: Validation of a Polish version and extension of the nomological net. *Frontiers in psychology, nr 7, 155081.*

Dąbkowska, M. (2015). Obraz własnego ciała u kobiet a satysfakcja seksualna. *Przegląd Badań Edukacyjnych", nr 21(2),* s. 107–118.

Dębski, P., Smolarczyk, J., Madejczyk, W., Marek, A., Ledwoń, A., Błachut, M., Badura-Brzoza, K. (2023). Funkcjonowanie seksualne kobiet z zaburzeniami afektywnymi w świetle prężności psychicznej i jakości ich życia. *HUMANITAS Pedagogika i Psychologia, nr 1*, s. 159-173.

Dolińska-Zygmunt, G., Nomejko, A. (2012). Satysfakcja seksualna i samoocena a poczucie jakości życia. W: N. Ogińska-Bulik, J. Miniszewska (red.), *Zdrowie w cyklu życia człowieka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

Dróżdż-Chmiel, K., Dróżdż, A. (2024). Ciemna triada a orzekanie o winie w rozkładzie pożycia małżeńskiego w procesach rozwodowych. *Ars Iuridica, 23(2),* s. 39-52.

Furnham, A., Richard, S.C., Paulhus, D.L. (2013). The Dark Triad of personality: A 10 year review. *Social and Personality Psychology Compass, 7(3),* s. 199–216.

Gerymski, R., Cisek, A., Dymecka, J. (2022). Seksualny dobrostan a satysfakcja z życia osób z niepełnosprawnością ruchową – moderacyjna rola samooceny. *Journal of Sexual and Mental Health", nr 20*, s. 1-7.

Gierańczyk, W., Leszczyńska, M. (2019). Ujęcie szczęścia w wielowymiarowych badaniach jakości życia. *Wiadomości Statystyczne. The Polish Statistician, nr 64(1)*, s. 52-57.

Gustafson, S., Ritzer, D. (1995). The dark side of normal: A psychopathy-linked pattern called aberrant self-promotion. *European Journal of Personality 9(3),* s. 147–183.

Hill, E.M. (2016). The role of narcissism in health-risk and health-protective behaviors. *Journal of Health Psychology 21(9),* s. 2021-2032.

Janicka, I., Cieślak, M. (2020). Satysfakcja seksualna i jej znaczenie w bliskich związkach emocjonalnych. *Polskie Forum Psychologiczne, 25(4),* s. 389-405.

Jankowska, M. (2017). Sposoby rozwiązywania kryzysów w teorii psychospołecznego rozwoju EH Eriksona w aspekcie rozwoju człowieka i zdrowia psychicznego oraz zaburzeń w rozwoju. *Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio, nr 32(4)*, s.45-64.

Jonason, P.K., Duineveld, J.J., Middleton, J.P. (2015). Pathology, pseudopathology, and the Dark Triad of personality. *Personality and Individual Differences, nr 78*, s. 43-47.

Jonason, P.K., Lyons, M., Bethell, E.J., Ross, R (2013). Different routes to limited empathy in the sexes: Examining the links between the Dark Triad and empathy. *Personality and Individual Differences, nr 54(5)*, s. 572-576.

Jonason, P.K., Webster, G.D. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment, nr 22(2)*, s. 420-432.

Kacprzak, K. 92015). Związki uczuciowe adolescentów w perspektywie rozwojowej –przegląd wyników badań. *Studia Edukacyjne, nr 36*, s. 179-203.

Klimczak, A. 92019). Mroczna triada a kody moralne: mediacyjna rola kodów moralnych w relacji między płcią a psychopatią. *Polskie Forum Psychologiczne, nr 24(1)*, s. 25–41.

Kosowski, P. (2021). Krwawy narcyz czy krwawy empata? Osobowościowe i interpersonalne korelaty empatii u honorowych krwiodawców. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia, nr 34(3)*, s. 163–180.

Kucharski, S., Rzepa, T. (2017). Samoocena i jej komponenty a satysfakcja z życia seksualnego. *Psychoseksuologia, nr 1(3)*, s. 61-67.

Leśniak, J. (2021). Psychopatia – specyficzne zaburzenie osobowości – kryteria diagnostyczne i ujęcie teoretyczne. *Resocjalizacja Polska, 21(1)*, s. 117-133.

Łojan, A. (2021). Narcyzm a depresyjność oraz poczucie szczęścia. Mediacyjna rola samooceny i neurotyczności. *Rozprawy Społeczne, nr 15(1)*, s. 20-29.

Matysiak-Błaszczyk, A., Jankowiak, B. (2017). Znaczenie relacji przywiązania w cyklu życia człowieka. Analiza wybranych aspektów bliskich relacji. *Studia Edukacyjne, nr 44*, s. 195-208.

McHoskey, J. (1995). Narcissism and Machiavellianism. *Psychological Reports, nr 77(3)*, s. 755-759.

McHoskey, J., Worzel, W., Szyarto, C. (1998). Machiavellianism and psychopathy. *Journal of Personality and Social Psychology, 74(1)*, s. 192-210.

Nomejko, A., Dolińska-Zygmunt, G. (2014). The sexual satisfaction questionnaire–psychometric properties. *Polish Journal of Applied Psychology, nr 12(3)*, s. 105-112.

Nomejko, A., Dolińska-Zygmunt, G., Mucha, A. (2017). Znaczenie jakości komunikacji dla satysfakcji seksualnej kobiet i mężczyzn w bliskich związkach o różnym stażu. *Journal of Sexual and Mental Health, nr 15(1).*

Nomejko, A., Dolińska-Zygmunt, G., Zdrojewicz, Z. (2012). Poczucie jakości życia a satysfakcja z życia seksualnego. Badania własne. *Seksuologia Polska nr 10(2)*, s. 54-60.

Paulhus, D.L., Williams, K.M. (2002). The Dark Triad of Personality: Narcissism, Machiavellianism, and Psychopathy. *Journal of Research in Personality, nr 36.*

Pilch, I. (2008). Makiawelista wśród ludzi: nowe badania. *Psychologia Społeczna, nr 3*, s. 231-242.

Pilch, I. (2014). Makiawelizm, narcyzm, psychopatia: ciemna triada jako próba opisania osobowości eksploatatora. *Chowanna, 2*, s. 165-181.

Plopa M. (2017). Kwestionariusz Satysfakcji Seksualnej. *Polskie Forum Psychologiczne, 22(4)*, s. 519-543.

Pospiszyl, K. (2000). *Psychopatia*. Wydawnictwo „Żak", Warszawa.

Rogoza, R., Rogoza, M., Wyszyńska, P (2016). Polska adaptacja modelu narcystycznego podziwu i rywalizacji. *Polskie Forum Psychologiczne, 21(3).*

Sabaj-Sidur, M. (2023). *Narcyzm a funkcjonowanie w bliskim związku romantycznym*. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II Wydział Nauk Społecznych Instytut Psychologii, Lublin.

Sanecka, E. (2020). *Ciemna triada osobowości w środowisku pracy. Perspektywa interakcyjna*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.

Skibińska, B. (2020). „Skazani na samotność?" O konsekwencjach izolacji społecznej w wybranych jej kontekstach. *Studia Edukacyjne, nr 44*, s. 265-284.

Suchodolska, J. (2016). Młodzież i młodzi dorośli wobec kryzysu indywidualnego –potrzeba wsparcia społecznego w rozwoju psychicznej niezależności (i dojrzałej tożsamości). *Kultura-Społeczeństwo-Edukacja, nr 2*, s. 231-247.

Suchodolska, J. (2017). *Poczucie jakości życia młodych dorosłych na przykładzie studenckiej społeczności akademickiej*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń.

Walker, S.A., Double, K.S., Kunst, H., Zhang, M., MacCann, C. (2022). *Emotional intelligence and attachment in adulthood: A meta-analysis*. *Personality and individual differences, nr 184*, 111174.

Wrochna, P. (2018). Relacje intymne we współczesnym świecie. *Opuscula Sociologica, nr 23(1)*, s. 37-52.

Żak-Łykus, A., Nawrat, M. (2013). *Satysfakcja seksualna, życiowa i partnerska. Family Forum, nr 3*, s. 171-186.

CIEMNA TRIADA OSOBOWOŚCI A SATYSFAKCJA SEKSUALNA I JAKOŚĆ ŻYCIA WŚRÓD MŁODYCH DOROSŁYCH

Streszczenie: Relacje międzyludzkie, zwłaszcza intymne związki, odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu jakości życia, co szczególnie uwidacznia się w okresie wczesnej dorosłości. Ciemna triada, charakteryzująca się cechami społecznie niepożądanymi, może negatywnie wpływać na zdolność do budowania trwałych relacji i satysfakcji seksualnej
Cel: Celem opracowania była ocena związków występujących pomiędzy cechami ciemnej triady osobowości a satysfakcją seksualną i jakością życia wśród młodych dorosłych. Celem była również ocena różnic występujących w zakresie cech ciemnej triady osobowości, satysfakcji seksualnej oraz jakości życia pomiędzy grupami wyodrębnionymi spośród młodych dorosłych na podstawie wybranych cech socjodemograficznych.
Materiał: Do badania zakwalifikowano 262 osoby (średnia wieku 26,79 ± 4,94), w tym 191 kobiet (średnia wieku: 26,53 ± 4,834) oraz 71 mężczyzn (średnia wieku 27,48 ± 5,179).
Metody: W badaniu zastosowano ankietę socjodemograficzną własnej konstrukcji oraz polskie adaptacje kwestionariuszy psychologicznych o uznanych właściwościach psychometrycznych: Parszywa dwunastka (*The Dirty Dozen Scale)*, KKS (Kwestionariusz Satysfakcji Seksualnej) oraz WHOQOL-Bref (World Health Organisation Quality of Life-Bref). W ramach procedur statystycznych oszacowano statystyki opisowe zmiennych. Zastosowano również współczynnik korelacji rang Spearmana, porównanie grup za pomocą testu Kruskala–Wallisa oraz U Manna–Whitneya. Zastosowano także analizy post-hoc z zastosowaniem korekty Bonferroniego.
Wyniki: Odnotowano istotne statystycznie korelacje między bliskością i pieszczotami a dobrostanem społecznym, które okazały się silne. Umiarkowane związki stwierdzono między seksem a dobrostanem społecznym i psychologicznym. Słabe korelacje zaobserwowano pomiędzy seksem a dobrostanem fizycznym i środowiskowym, a także między bliskością oraz pieszczotami a wszystkimi składnikami jakości życia. Wykazano również słabe, istotne korelacje narcyzmu z dobrostanem fizycznym, makiawelizmu z bliskością i dobrostanem społecznym, oraz psychopatii z satysfakcją seksualną, przy czym ostatnie związki miały charakter ujemny.
Wnioski: Satysfakcja seksualna może pozytywnie wiązać się z jakością życia. Nasilenie narcyzmu może pozytywnie wiązać się z jakością życia w obszarze dobrostanu fizycznego. Makiawelizm może ujemnie wiązać się z bliskością oraz dobrostanem społecznym. Psychopatia może ujemnie wiązać się z satysfakcją seksualną.

Słowa kluczowe: ciemna triada osobowości, satysfakcja seksualna, jakość życia

DARK TRIAD OF PERSONALITY AND SEXUAL SATISFACTION AND QUALITY OF LIFE AMONG YOUNG ADULTS

Abstract: Interpersonal relationships, particularly intimate ones, play a crucial role in shaping quality of life, especially during early adulthood. The Dark Triad of Personality, characterized by socially undesirable traits, may negatively influence the ability to form lasting relationships and achieve sexual satisfaction.
Goal: This study aimed to measure the correlations between Dark Triad traits and sexual satisfaction and quality of life among young adults. It also sought to examine differences in these variables across groups categorized by sociodemographic characteristics.
Material: The study involved 262 participants (mean age: 26.79 ± 4.94 years), including 191 women (mean age: 26.53 ± 4.83 years) and 71 men (mean age: 27.48 ± 5.18 years).
Methods: Data were collected using a sociodemographic survey and Polish adaptations of validated psychological questionnaires: the Dark Triad Dirty Dozen, the Questionnaire of Sexual Satisfaction (KSS), and the WHOQOL-Bref (World Health Organisation Quality of Life-Bref). Statistical analyses included descriptive statistics, Spearman's correlation coefficients, group comparisons via the Kruskal–Wallis test and U Mann–Whitney test, and post-hoc analysis with Bonferroni correction.
Results: Strong positive correlations were found between intimacy, affection, and overall well-being. Moderate correlations were observed between sexual activity and social and psychological well-being, while weak correlations were noted between sexual activity and physical and environmental well-being. Weak correlations were also identified between intimacy, affection, and all components of quality of life. Among Dark Triad traits, narcissism positively correlated with physical well-being, whereas Machiavellianism negatively correlated with intimacy and social well-being, and psychopathy negatively correlated with sexual satisfaction.
Conclusions: Sexual satisfaction may be positively associated with quality of life. Narcissism appears to enhance physical well-being. Machiavellianism may be negatively connected with intimacy and social well-being. Psychopathy may be negatively related with sexual satisfaction.

Keywords: The Dark Triad of personality, sexual satisfaction, quality of life